

Förskolenämnden

Sammanträdesdatum

15 november 2023

Paragraf

§ 6

Diarienummer FSN-2023/917.119

Motion om språkrav i förskola, skola och fritids från Felix Byström och Sven Pernils Sverigedemokraterna

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 18 oktober 2023, som sitt remissvar till kommunstyrelsens förvaltning på motionen ”Motion om språkrav i förskola, skola och fritids”.

Sammanfattning

I motionen om språkrav i förskola, skola och fritids, lyfter Sverigedemokraterna fram förskola och skolas roll för barn och ungas språkutveckling. Motionärerna menar att språkkunskaper hos personal inom förskola och skola ibland brister, vilket påverkar barns språkinläring, i synnerhet för de barn som har ett annat modersmål än svenska.

I mål och budget för 2023–2025, genom ett utredningsdirektiv, har Kommunstyrelsen och Förskolenämnden tillsammans med Vård – och omsorgsnämnden fått ett uppdrag att undersöka möjligheter och konsekvenser av att införa språkkompetensutbildning inom bland annat förskolan samt ekonomiska konsekvenser av detta.

Rektorer inom förskola och grundskola arbetar idag strategiskt med rekryteringar gällande så väl annonstext som intervjuer, för att riktat kunna matcha kandidater och kompetenser mot förskolornas och skolornas olika behov.

Överläggning

Louise Rollins (MP), Rickard Berglund (SD), Tomas Nordström (MP), Ulrika Wennberg (M), Helena Blomqvist (L), Christina Dolke Andersson (tf utbildningsdirektör) och Sara Johansson (verksamhetsutvecklare) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklarar avslutad.

Protokollsanteckningar

Sverigedemokraterna och Liberalerna lämnar var sin protokollsanteckning.

Beslutet ska skickas till

Förslagsställaren

Kommunstyrelsens förvaltning

Huddinge Kommun

Förskolenämnden

2023-11-15

Protokollsanteckning

Liberalerna ser positivt på motionens intentioner om att införa ett språkrav i förskola och skola, vi delar även problembeskrivningen. Språket är nyckeln till det svenska samhället och starten på många Huddingebarns livsresa vidare till en god utbildning och i förlängningen ett jobb. Liberalerna kommer att vara en konstruktiv röst och ställa sig bakom alla förslag som syftar till att stärka ett fokus på det svenska språket i förskola och skola. Vi ställer oss dock tveksamma till att ett språkrav enbart skulle gälla nyrekryterad personal till förskolorna i Huddinge. Förskolan finns till för barnen och för de spelar det ingen roll huruvida personalen är nyrekryterad eller befintlig. Liberalernas grundinställning är att all personal i förskolan i Huddinge ska ha goda kunskaper i det svenska språket. Vi ser därför att ett språkrav bör utformas så att det kan omfatta all personal i förskolan. Att enbart introducera ett språkrav för personalen utan att vidare formulera förslag på hur bristande språkkunskaper ska hanteras är heller inte ansvarsfullt och skulle kunna leda till att vi tappar personal med en tuffare arbetsmiljö för den kvarvarande personalen i förskolan som följd. Vi ser därför att förvaltningen även behöver ta initiativ till utreda förutsättningarna för hur personal som inte uppnår kraven ska erbjudas utbildningsinsatser i form av ett språklift.

Mot bakgrund av detta yrkar vi att barn och ungdomsförvaltningen får i uppdrag

-att barn och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att ta fram språkrav för att all pedagogisk personal i förskolan ska ha tillräckliga språkkunskaper i svenska.

-att barn och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att pedagogisk personal som inte uppnår kraven ska erbjudas utbildningsinsatser i form av ett språklift.

Helena Blomqvist

Protokollsanteckning (SD) ärende 6 Motion om språkrav i förskola, skola och fritids

Det är positivt att det pågår en kartläggning av personalens språkliga kompetens inom förskolan. Det räcker dock inte att enbart arbeta med språkstärkande åtgärder om det inte samtidigt säkerställs att all nytillkommande personal uppfyller krav på att behärska svenska språket. Risker är då överhängande att en ny kartläggning kommer att behöva genomföras inom en överskådlig framtid.

Dokumentation och mallar innehållande bedömning av språklig kompetens är användbart, men syftet med att införa ett språkrav är att säkerställa att språket inte enbart blir en bedömningsgrund bland många, utan ett grundläggande krav som alla behöver uppfylla.

Vad gäller avvägningen kring om språkrav enbart ska omfatta nyanställda eller samtliga anställda är det Sverigedemokraternas åsikt att alla anställda inom förskolan självklart ska behärska svenska språket. Det behöver dock differentieras kring hur vi arbetar med kravställning mellan dem, av rent arbetsrättsliga skäl går det inte att införa språkrav för befintligt anställda. Däremot är det givetvis så att det ska riktas åtgärder mot dem som behöver stöd, vilket vi även utgår från blir en rimlig följd av kartläggningen.

Rickard Berglund
Sverigedemokraterna

Handläggare
Sara Johansson
08-535 358 22
Sara.Johansson5@huddinge.se

Förskolenämnden

Tjänsteutlåtande – Svar på Motion – Motion om språkrav i förskola, skola och fritids

Förslag till beslut

Förskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 18 oktober 2023, som sitt remissvar till kommunstyrelsens förvaltning på motionen ”Motion om språkrav i förskola, skola och fritids”.

Sammanfattning

I motionen om språkrav i förskola, skola och fritids, lyfter Sverigedemokraterna fram förskola och skolas roll för barn och ungas språkutveckling. Motionärerna menar att språkkunskaper hos personal inom förskola och skola ibland brister, vilket påverkar barns språkinläring, i synnerhet för de barn som har ett annat modersmål än svenska.

I mål och budget för 2023–2025, genom ett utredningsdirektiv, har Kommunstyrelsen och Förskolenämnden tillsammans med Vård – och omsorgsnämnden fått ett uppdrag att undersöka möjligheter och konsekvenser av att införa språkkompetensutbildning inom bland annat förskolan samt ekonomiska konsekvenser av detta.

Rektorer inom förskola och grundskola arbetar idag strategiskt med rekryteringar gällande så väl annonstext som intervjuer, för att riktat kunna matcha kandidater och kompetenser mot förskolornas och skolornas olika behov.

Beskrivning av ärendet

Motionärerna föreslår att Huddinge kommun tar fram språkrav för personal som nyrekryteras samt kartlägger omfattningen av bristande språkkunskaper hos personal i förskola, skola samt på fritids.

Förvaltningens synpunkter

Inom Huddinge kommun ställs krav på god förståelse i svenska språket för anställning inom samtliga tjänsteområden. Vi vet att svenska språket är grundläggande för att kunna förstå sin roll, ta del av information och ta ansvar för sina arbetsuppgifter på ett säkert och kvalitativt sätt.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn vxl 08-535 300 00

www.huddinge.se

I Läroplanen för förskolan (Lpfö-18) finns det ett pedagogiskt krav att ge förskolebarn grundläggande språkutveckling. Förståelse om detta och insikt i språkets betydelse samt den egna kompetensen utifrån detta skulle kunna beskriva den skäliga nivån hos personalen i det svenska språket.

I läroplanen för grundskolan (Lgr22), står det att läsa under skolans värdegrund och uppdrag att "Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga". Förskola och skola är på många sätt en mötesplats för människor från olika kulturer som talar olika språk. Med rätt stöd och riktade insatser kan de flerspråkiga barnen utveckla både sitt modersmål och det svenska språket.

Idag finns det förskolor och skolor i vissa områden i Huddinge kommun där språkkunskapen i svenska språket bland vårdnadshavare är lägre. Det är därför viktigt att kunna möta vårdnadshavare på andra språk för att skapa en större möjlighet till samsyn och förståelse för skolans verksamheter. Detta ringar in ett ökat behov av tvåspråkiga/flerspråkiga medarbetare.

Verksamheterna ska också främja utvecklingen av barnens kulturella identitet. På det sättet bidrar skola och förskola till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Personalen inom förskola, skola och fritidshem har en central roll i att främja barnens språkutveckling, identitet och lärande genom att undervisa, stötta och uppmuntra utifrån nationella styrdokument (Lpfö18) samt (Lgr22). I interaktion med verksamhetens vuxna och andra barn stimuleras barn och elever till att förstå och sätta ord på sin omgivning.

Förskolenämnden har som mål är att den pedagogiska verksamheten och undervisningen ska vara likvärdig för alla barn och elever och att den ska bedrivas med hög kvalitet.

Idag leder rektorerna rekryteringen av skolans- och förskolans personal och kan därmed påverka och skraddarsy anställningsprocessen och kompetensförsörjningen på enhetsnivå. Den dokumentation och de mallar som används är snarlika och en fråga/bedömning av språklig kompetens görs för varje nyrekrytering. Genom att leda detta arbete får rektor en översikt av personalens språkliga kompetens.

Sett till Huddinge elevers resultat på de nationella proven i svenska för årskurs 3, 6 och 9 kan man inte se att personalens språkliga kompetens ska ha haft en negativ effekt. Elevresultatet i Huddinge kommun står sig väl mot riksnittet och levererar på flera punkter över riksnittet för årskurserna.

Den kartläggning av språklig kompetens hos personalen i förskolan som genomförs just nu, syftar till att identifiera tidigare insatser för att öka språkkompetensen och vad dessa insatser har lett till samt att identifiera framtida behov av kompetens inom olika språk i verksamheterna. Genom utredningen som leds av HR direktören, ska behovet av kompetens i olika språk och hur detta ska

Datum
2023-10-18

Diarienummer
FSN-2023-/917

tillgodoses mynna ut i olika rekommendationer för det vidare arbetet. Utredningen inleddes i augusti 2023 och avslutas i november 2023, rapportering till kommunfullmäktige är planerat att äga rum i februari 2024.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Genom att använda material från Skolverket kan kommunen rikta insatser utan extra utbildningsavgifter. Inför kompetenssatsningar behöver ett resonemang föras om kostnad vid frånvaro av pedagoger och ställas mot eventuella vikariekostnader samt insatsernas förväntade resultat på lång och kort sikt.

Johan Skofteröd
Utbildningsdirektör

Åsa Franzén
Verksamhetschef, Förskolestöd

Bilagor

1. Bilaga - Motion om språkrav i förskola, skola och fritids från Felix Byström och Sven Pernils, Sverigedemokraterna
2. Bilaga remissmissiv, KS-2023/1940.119

Beslutet ska skickas till

Akten

Kommunstyrelsen
Förslagsställaren